

**Štátna veterinárna a potravinová správa
Slovenskej republiky
Botanická 17, 842 13 Bratislava**

Správa o kontrole rezíduí pesticídov v potravinách za rok 2015

1. Úvod

Prostriedky na ochranu rastlín (PPP, Plant Protection Products) – **pesticídy** sú všetky zlúčeniny, ktoré sú určené na ničenie alebo potlačenie nežiadúcich mikroorganizmov, rastlín a živočíchov počas produkcie, skladovania, distribúcie a spracovania poľnohospodárskych plodín. Ide o toxické chemické látky pôsobiace na živé bunky organických štruktúr. Miera ich toxicity na konkrétny škodlivý cieľový organizmus patrí k ich základným vlastnostiam. Používanie pesticídov zabezpečuje pestovateľom zvyčajne vyššie výnosy a pozitívny efekt sa prejaví vo zvýšenej senzorickej a nutričnej kvalite pesticídami ošetrovaných produktov. Farmári a používatelia pesticídov ich však musia aplikovať v súlade so správnou poľnohospodárskou praxou. Veľmi často zostávajú tieto látky ako rezíduá na a v plodinách, a tým môžu predstavovať významné zdravotné riziko pre spotrebiteľov. Európska Komisia prísne reguluje systém povoľovania a posudzovania pesticídov s ohľadom na ich vplyv na životné prostredie, spôsob ich registrácie a používania, nakoľko sa jedná o účinné látky s významnými toxickými vlastnosťami.

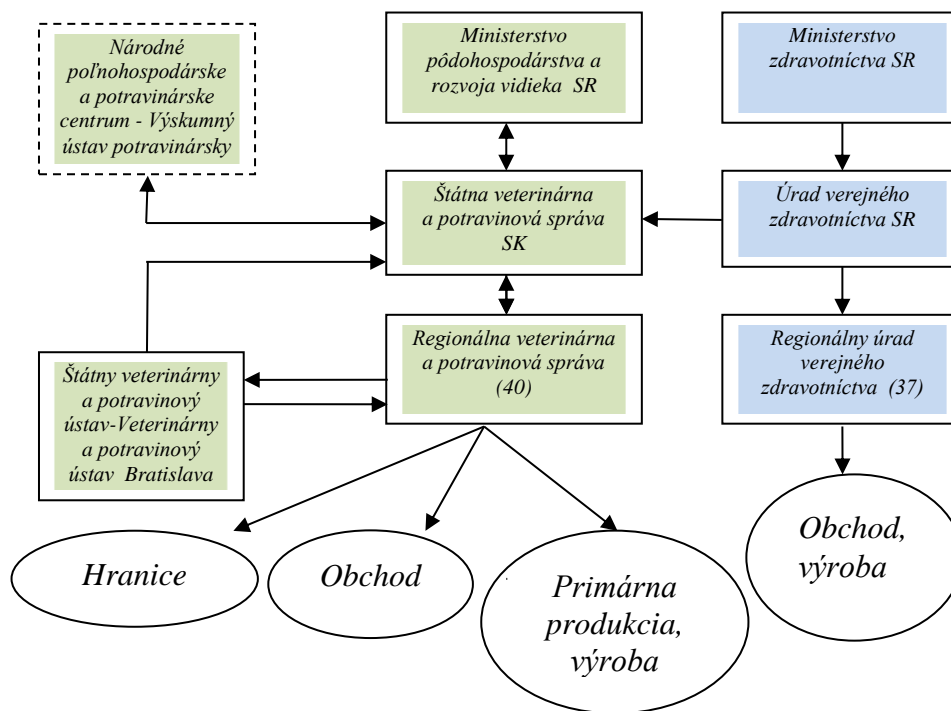
Európska Komisia sa veľmi významne venuje formám monitoringu a kontroly rezíduí pesticídov v potravinách. Prostredníctvom príslušných nariadení organizuje rozsah kontroly rezíduí v potravinách na jednotnom európskom trhu. Slovenská republika, tak ako každá z krajín Európskej únie (EÚ) je povinná plniť viacročný koordinovaný kontrolný program Únie s cieľom zabezpečiť dodržiavanie maximálnych hladín rezíduí pesticídov v a na potravinách rastlinného a živočíšneho pôvodu. Okrem toho európska legislatíva požaduje nad rámec uvedeného koordinovaného programu aj zostavenie a plnenie vlastného národného programu kontroly rezíduí pesticídov v potravinách. V SR je zostavený národný program kontroly rezíduí pesticídov v potravinách ako jednotný dokument, ktorý zahŕňa obidve tieto zložky.

Kontrola rezíduí pesticídov v potravinách má stále väčší význam – máme celoročnú ponuku čerstvého ovocia a zeleniny, importujú sa potraviny z tretích krajín, v ktorých je kontrola používania pesticídov na nedostatočnej úrovni alebo chýba úplne. Ďalším dôvodom je popularizácia a zvyšovanie spotreby ovocia a zeleniny najmä u detskej populácie, ktorá predstavuje citlivú, rizikovú skupinu pre zaťaženie rezíduami pesticídov.

Európska legislatíva kladie na úradnú kontrolu rezíduí pesticídov vysoké požiadavky. Vyžadujú sa osobitné postupy plánovania výkonov kontrol, spojených s odberom vzoriek, ako aj spracovania výsledkov kontrol. Každoročne sa zvyšujú požiadavky Európskej Komisie na rozsah vykonávaných analýz rezíduí pesticídov v potravinách a ich metabolitov, monitoring sa rozširuje o ďalšie komodity. Je to program neustále otvorený, ktorý by mal mať osobitné postavenie v rámci úradnej kontroly potravín na národnej úrovni s významnou prioritou.

2. Organizácia kontroly rezíduí pesticídov v potravinách v rezorte Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SK a Ministerstva zdravotníctva SK v roku 2015

Kontrola rezíduí pesticídov v potravinách v SK sa vykonáva podľa rozdelenia kompetencií v zmysle Zákona NR SK č.152/1995 Z.z. o potravinách, v znení neskorších predpisov - v rezorte MPRV SK v potravinách okrem detskej výživy a v rezorte MZ SK v detskej výžive. Ktoré zložky oboch rezortov a akým spôsobom sa zapájali do procesu kontroly rezíduí pesticídov v potravinách v roku 2015 uvádza nasledovná schéma.

Štátna veterinárna a potravinová správa SK (ŠVPS SR) zodpovedá za metodické riadenie a vyhodnotenie kontroly rezíduí pesticídov v potravinách. Regionálne veterinárne a potravinové správy (RVPS) realizovali odber vzoriek a vykonávali kontroly u prevádzkovateľov potravinárskych subjektov a pestovateľov. Analýzu odobratých vzoriek vykonával Štátny veterinárny a potravinový ústav - Veterinárny a potravinový ústav (ŠVPÚ-VPÚ) v Bratislave. Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum - Výskumný ústav potravinársky (NPPC-VÚP) na základe požiadaviek zo ŠVPS SR vypočítaval analýzu rizika pre spotrebiteľa v prípade zistenia nevyhovujúcich vzoriek. V rezorte ministerstva zdravotníctva odber vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti realizovali regionálne úrady verejného zdravotníctva (RÚVZ). Tieto vzorky sa analyzovali v laboratóriu na Úrade verejného zdravotníctva SK v Bratislave (ÚVZ SR).

Úradná kontrola rezíduí pesticídov v potravinách sa vykonávala v plnom rozsahu požiadaviek harmonizovanej potravinovej legislatívy upravujúcej túto oblasť.

3. Úradná kontrola rezíduí pesticídov v potravinách, legislatíva, pojmy

Legislatíva, upravujúca oblasť kontroly rezíduí pesticídov v potravinách, je v Európskej únii plne harmonizovaná. Základným predpisom je **Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005** o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS v znení neskorších doplnkov a zmien. Na dôsledné uplatňovanie uvedeného predpisu, v záujme ochrany spotrebiteľa a zabezpečenia dodržiavania maximálnych hladín rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného a živočíšneho pôvodu EK každoročne vydáva nariadenie, ktoré sa týka koordinovaného viacročného kontrolného programu EÚ. Pre rok 2015 platilo **Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 400/2014/EÚ** z 22. apríla 2014 týkajúce sa koordinovaného viacročného kontrolného programu Únie na roky 2015, 2016 a 2017 s cieľom zabezpečiť dodržiavanie maximálnych hladín rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného a živočíšneho pôvodu a na nich a posúdiť vystavenie spotrebiteľov týmto rezíduám. V tomto nariadení bol uvedený široký rozsah pesticídov (vrátane ich metabolitov), ktoré sa musia

analyzovať vo vzorkách odobratých v rámci úradnej kontroly rezíduí pesticídov v potravinách. Pri importe potravín, najmä čerstvého ovocia alebo zeleniny z tretích krajín v mieste vstupu, sa pri kontrole rezíduí pesticídov uplatňuje **Nariadenie Komisie (ES) č. 669/2009** z 24. júla 2009, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, pokiaľ ide o zvýšenú mieru úradných kontrol pri dovoze určitých krmív a potravín neživočíšneho pôvodu, a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2006/504/ES. Podľa tohto nariadenia sa vykonával odber vzoriek a analýza konkrétnych druhov pesticídov v určitých potravinách pôvodom z určitých tretích krajín. Odber vzoriek určených na analýzu rezíduí pesticídov sa vykonával podľa postupov, uvedených v **Smernici Komisie 2002/63/ES** z 11. júla 2002, ktorou sa ustanovujú metódy odberu vzoriek spoločenstva pre úradnú kontrolu rezíduí pesticídov v a na výrobkoch rastlinného pôvodu a živočíšneho pôvodu a ktorá ruší smernicu č. 79/700/EHS. Postupy analýz a presne definované kritériá analytických metód boli zosúladené s dokumentom „Metódy validácie a postupy kontroly kvality pre analýzu rezíduí pesticídov v potravinách a krmivách“, ktorý je zverejnený na stránkach EK (SANTE/11945/2015) a je uvedený aj v Nariadení č. 396/2005/ES. Pri výkone auditu v členských štátoch EK venuje maximálnu pozornosť plnej implementácii uvedeného dokumentu v úradnom laboratóriu vykonávajúcim analýzu rezíduí pesticídov. V súlade s *acquis communautaire* je každý členský štát povinný predkladať EFSA „*Viacročný kontrolný program pre rezíduá pesticídov v potravinách a detskej výžive*“ (ďalej len „kontrolný program“) ako aj „*Národnú správu z kontroly rezíduí pesticídov v potravinách za konkrétny rok*“ a to prostredníctvom Kontaktného miesta EFSA siete pre monitoring pesticídov, ktorým je v SR poverená ŠVPS SR.

Legislatíva EÚ definuje **maximálny reziduálny limit** - MRL ako právom dovolenú hornú hladinu koncentrácie rezíduí pesticídov v alebo na potravinách alebo krmivách. Pri ich stanovení sa zároveň vychádza z posúdenia rizika pre spotrebiteľov. Pri vyhodnocovaní analytických nálezov rezíduí pesticídov, ktorých číselná hodnota prevyšuje stanovený MRL, sa musí podľa legislatívy uplatňovať jednotná 50 %-ná neistota merania (pozn. neistota merania, stanovená pri validácii analytu, je v skutočnosti podstatne nižšia.). Ak po zohľadnení stanovenej 50 %-nej neistoty merania numerická hodnota nameraného množstva pesticídu prekročí MRL stanovený pre konkrétnu potravinu, vzorka sa vyhodnotí ako „nevyhovujúca“, čiže nad MRL.

4. Stratégia odberu vzoriek, analýza vzoriek

Vzorky, ktoré boli odobraté v súlade s kontrolným programom na rok 2015, sú definované ako bežné vzorky odobraté v rámci úradnej kontroly potravín. Ak sa pri analýze vzoriek v sledovanom alebo v predchádzajúcom roku zistila v potravině prítomnosť rezíduí pesticídov nad MRL, tak na základe pokynu zo ŠVPS SR inšpektor príslušnej RVPS vykonal cieľový odber vzorky potraviny (*suspect sampling*) z nasledujúcej dávky u pestovateľa alebo u dovozcu (v prípade potraviny zahraničného pôvodu). Cieľový odber vzoriek potravín bol použitý aj v prípade kontroly importu potravín, spadajúcich pod Nariadenie Komisie č. 669/2009/EÚ.

Najčastejším miestom odberu vzoriek boli distribučné sklady a predajne obchodných reťazcov, veľkosklady a tiež maloobchodné subjekty. V prípade vzoriek detskej a dojčenskej výživy bol odber vzoriek realizovaný v lekárnach a maloobchodných jednotkách. Odber vzoriek domácej produkcie sa prednostne realizoval v expedičných skladoch pestovateľov. Niektoré vzorky pôvodom z tretích krajín boli odobraté v rámci kontroly importu týchto potravín v mieste ich vstupu a uvedenia do voľného obehu v rámci EÚ.

Na ŠVPÚ-VPÚ v Bratislave, na ktorom sú zriadené 4 národné referenčné laboratória pre analýzu rezíduí pesticídov, boli analyzované všetky vzorky odobraté v roku 2015 (okrem vzoriek detskej a dojčenskej výživy). Pri analýze vzoriek ŠVPÚ-VPÚ využíval 2 multireziduálne (MRM) a 5 tzv. „single“ reziduálnych metód (SRM), ktoré sú všetky plne validované. SRM boli prednostne použité na analýzu vzoriek monitoringu EÚ a na základe

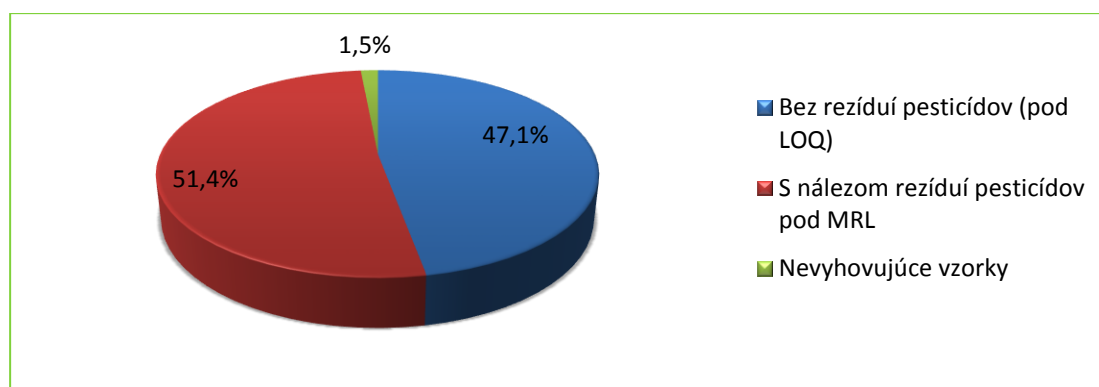
skúseností analýz z predchádzajúcich rokov aj u tých druhov potravín, u ktorých bol predpoklad výskytu rezíduí tých pesticídov, ktoré sa v rámci vybranej SKM stanovujú. Všetky metódy, využívané pri analýzach rezíduí pesticídov má laboratórium akreditované. Kritériá kvality analytických metód sa preverujú účasťou laboratórií v testoch odbornej spôsobilosti. V roku 2015 sa ŠVPÚ-VPÚ zapojilo do 5 testov organizovaných referenčnými laboratóriami EÚ. Vo všetkých spomenutých testoch laboratórium uspelo. Vzorky detskej a dojčenskej výživy analyzovalo laboratórium na ÚVZ SR 6 MRM. Laboratórium na ÚVZ SR si preverilo kvalitu aplikovaných analytických metód zapojením sa do 2 testov odbornej spôsobilosti.

Vo vzorkách odobratých v roku 2015 sa stanovovala prítomnosť 377 druhov analytov - pesticídov a ich metabolitov.

5. Zhodnotenie výsledkov národného programu kontroly rezíduí pesticídov v potravinách za rok 2015

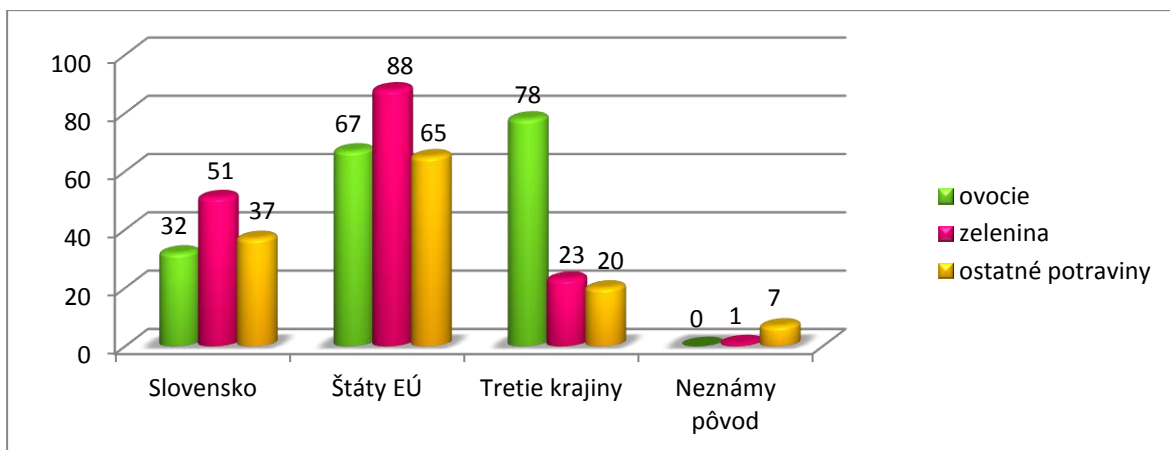
V roku 2015 bolo analyzovaných **469** vzoriek čerstvého, mrazeného alebo inak spracovaného ovocia a zeleniny, obilia a výrobkov z obilia, masla a slepačích vajec, detskej a dojčenskej výživy.

V **248** vzorkách (52,9 %) t.j. vo viac ako v polovici analyzovaných vzoriek potravín bol zistený jeden alebo viac druhov rezíduí pesticídov. Z uvedeného počtu bolo 7 vzoriek vyhodnotených ako nevyhovujúcich platným harmonizovaným predpisom, čo predstavuje 1,5 % z celkového počtu vzoriek. Žiadne rezíduá pesticídov (pod limit detekcie analytických metód – pod LOQ) neboli zistené v **221** vzorkách, čo je 47,1 %.

Graf 1 Sumárne výsledky kontroly rezíduí pesticídov za rok 2015 v %

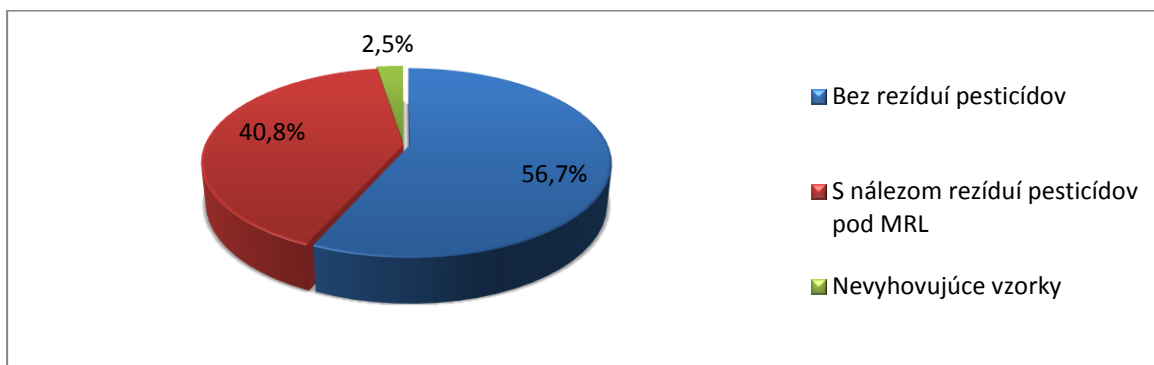
Z hľadiska krajiny pôvodu (Graf 2) analyzované vzorky pochádzali z domácej produkcie (120 vzoriek), EÚ (220 vzoriek) a tretích krajín (121 vzoriek). Najviac analyzovaných vzoriek, obdobne ako v predchádzajúcom roku, bolo zo štátov EÚ. V porovnaní s rokom 2014 stúpol podiel vzoriek domáceho pôvodu o 12,1 %, čo reprezentuje zvýšenie podielu slovenského ovocia a zeleniny na domácom trhu.

Graf 2 Počty analyzovaných vzoriek podľa krajiny pôvodu

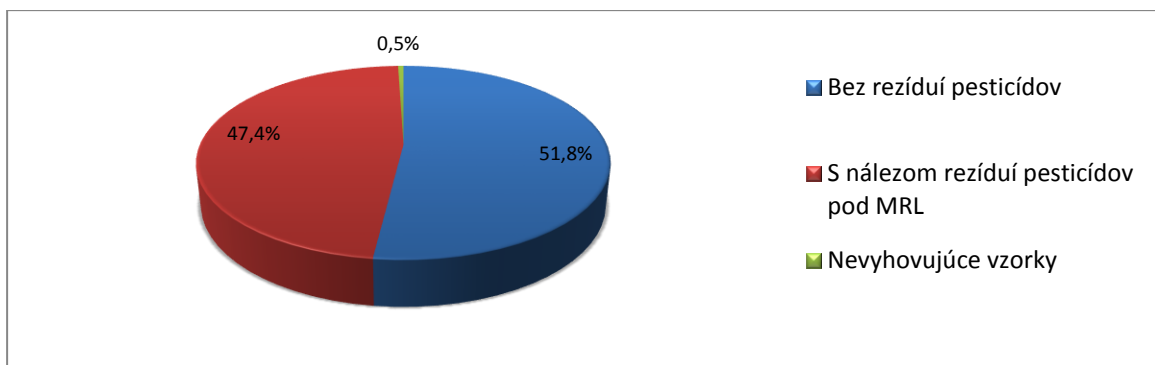
U 8 odobratých a analyzovaných vzoriek nebolo možné zistiť krajinu pôvodu potraviny. Jednalo o vzorky spracovaných potravín (pomarančový džús) a čajov, ktoré boli odobraté v obchodnej sieti. Na ich obale nebola uvedená krajina pôvodu, v ktorej boli potraviny, resp. suroviny na ich výrobu dopestované.

V potravinách **slovenského pôvodu** (Graf 3), analyzovaných v roku 2015 na prítomnosť pesticídov, v 56,7 % vzorkách neboli zistené žiadne rezíduá pesticídov. V 40,8 % vzoriek, čo je v porovnaní s rokom 2014 nárast o 13,7 %, bola zistená prítomnosť jedného alebo viacerých druhov rezíduí pesticídov pod stanoveným MRL. Dve vzorky broskýň a jedna vzorka mrazeného hrášku slovenského pôvodu boli vyhodnotené ako nevyhovujúce. V potravinách domáceho pôvodu boli nálezy rezíduí pesticídov zistené vo vzorkách jablák, broskýň, jahôd, uhoriek, pestovaných húb, šalátu, zemiakov a rajčín.

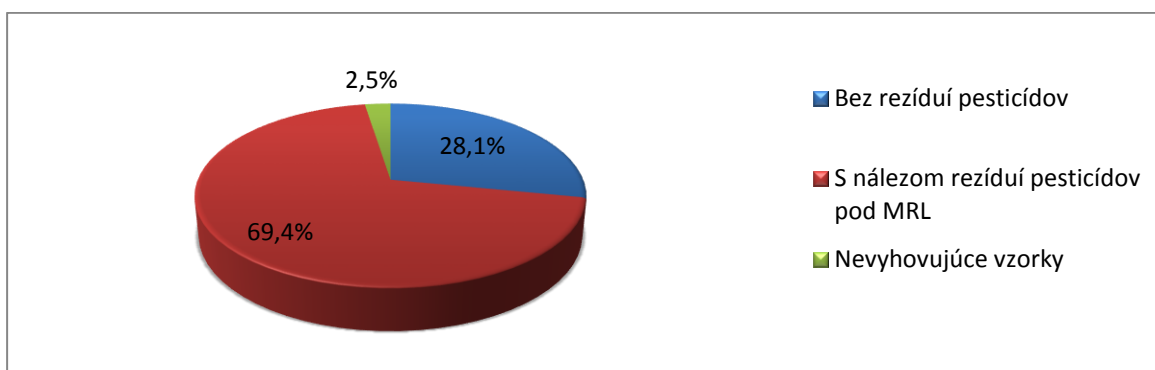
Graf 3 Vyhodnotenie analýz rezíduí pesticídov v potravinách slovenského pôvodu

Vo viac ako v polovici vzoriek potravín **pôvodom z krajín EÚ** nebola zistená prítomnosť rezíduí pesticídov nad LOQ použitej analytickej metódy (Graf 4). 1 vzorka šalátu pôvodom z Poľska bola vyhodnotená ako nevyhovujúca.

Graf 4 Vyhodnotenie analýz rezíduí pesticídov v potravinách pôvodom z krajín EÚ

Vo vzorkách pôvodom z **tretích krajín** (Graf 5) sme zaznamenali najvyššiu frekvenciu nálezov rezíduí pesticídov (pod stanovený MRL), pričom sa jednalo najmä o vzorky papřík, rajčín, granátových jabĺk, čajov, stolového hrozna, hrušiek, banánov a citrusových plodov.

Graf 5 Vyhodnotenie analýz rezíduí pesticídov v potravinách pôvodom z tretích krajín

V tabuľke 1 sú uvedené tie pesticídy, ktorých prítomnosť ako rezíduí bola najčastejšie zisťovaná v potravinách analyzovaných v roku 2015.

Tab. 1 Prehľad najčastejšie zisťovaných rezíduí pesticídov vo vzorkách potravín r. 2015

Pesticíd	Početnosť nálezů	Pesticíd	Početnosť nálezů
Chlorpyrifos	54	Metrafenone	47
Imazalil	53	Pyrimethanil	44
Fluopyram	52	Tebuconazole	44
Boscalid	50	Fludioxonil	40
Dithiocarbamaty	49	Thiabendazol	39

Multireziduálne nálezy (prítomnosť dvoch alebo viacerých druhov pesticídov v jednej vzorke) v roku 2015 sme zaznamenali u 158 vzoriek. Multireziduálne nálezy s najvyšším počtom zistených rezíduí pesticídov, až 22 rôznych druhov, boli zistené u vzorky goji (kustovnica čínska) pôvodom z Číny

5.1 Vyhodnotenie analýz rezíduí pesticídov podľa druhov analyzovaných potravín

Čerstvé alebo mrazené ovocie, čerstvá alebo mrazená zelenina a zemiaky – tieto vzorky tvorili podstatnú časť analyzovaných potravín. Inšpektori odobrali 180 vzoriek ovocia a 164 vzoriek zeleniny, t.j. spolu 344 vzoriek čo predstavuje 73,3 % z celkového počtu všetkých vzoriek, analyzovaných na prítomnosť rezíduí pesticídov. Stanovený MRL bol prekročený v 2 vzorkách ovocia a 2 vzorkách zeleniny. Z hľadiska prítomnosti rezíduí pesticídov je ovocie problematickejšou komoditou ako zelenina, nakoľko až v 141 vzorkách ovocia (78,3 % z počtu všetkých vzoriek ovocia), bola zistená prítomnosť rezíduí pesticídov, kým v zelenine to bolo v 78 vzorkách (47,6 % z počtu všetkých vzoriek zeleniny).

Prehľad výsledkov analýz podľa druhov ovocia a zeleniny a podľa krajiny pôvodu je uvedený v Tab. 2 a 3.

Tab. 2 Prehľad o výsledkoch analýz rezíduí pesticídov vo vzorkách ovocia podľa krajín pôvodu

Potravina	Počet analyzovaných vzoriek	Počet vzoriek s nálezmi > LOQ* <MRL	Počet vzoriek s nálezmi > MRL, „nevyhovujúce vzorky“	Počet vzoriek s prítomnosťou 2 alebo viac pesticídov
Ananás (3.krajiny)	3	1	0	0
Avokádo (3.krajiny)	1	0	0	0
Banány (3.krajiny)	15	15	0	13
Broskyne (SK)	7	4	2	3
Broskyne (EÚ)	5	4	0	3
Broskyne (3.krajiny)	1	1	0	1
Citróny (3.krajiny)	7	7	0	7
Citróny (EÚ)	7	6	0	6
Čučoriedky (3.krajiny)	2	1	0	1
Datle (3.krajiny)	1	1	0	0
Granátové jablko (3.krajiny)	3	2	0	1
Granátové jablko (EÚ)	2	1	0	0
Grapefruit (3.krajiny)	13	13	0	13
Hrušky (3.krajiny)	6	6	0	3
Hrušky (EÚ)	4	4	0	2
Jablká (EÚ)	8	8	0	5
Jablká (SK)	12	10	0	7
Jablká (3.krajiny)	1	0	0	0
Jahody (EÚ)	9	7	0	7
Jahody (SK)	6	4	0	1
Kaki (EÚ)	3	0	0	0
Limety (3.krajiny)	1	1	0	1
Mandarinky (3.krajiny)	4	4	0	4
Mandarinky (EÚ)	5	5	0	4
Marhule (EÚ)	5	5	0	5

Pomaranče (3.krajiny)	6	4	0	2
Pomaranče (EÚ)	11	4	0	4
Ríbezle (EÚ)	4	3	0	3
Slivky (EÚ)	1	1	0	0
Slivky (SK)	3	0	0	0
Stolové hrozno (3.krajiny)	17	14	0	11
Stolové hrozno (EÚ)	3	2	0	2

LOQ* - limit kvantifikácie použitej analytickej metódy

Tab. 3 Prehľad o výsledkoch analýz rezíduí pesticídov vo vzorkách zeleniny a zemiakov podľa krajín pôvodu

Potravina	Počet analyzovaných vzoriek	Počet vzoriek s nálezmi > LOQ* < MRL	Počet vzoriek s nálezmi > MRL, „nevyhovujúce vzorky“	Počet vzoriek s prítomnosťou 2 alebo viac pesticídov
Baklažán (EÚ)	14	6	0	4
Baklažán (SK)	1	0	0	0
Bazalka (3.krajiny)	1	1	0	1
Brokolica (EÚ)	15	15	0	4
Cesnak (3.krajiny)	1	0	0	0
Cibuľka (3.krajiny)	2	0	0	0
Cvikla (EÚ)	2	0	0	0
Cvikla (SK)	3	0	0	0
Hrášok (EÚ)	7	1	0	1
Hrášok (SK)	7	0	1	1
Huby (EÚ)	1	0	0	0
Huby (SK)	2	0	0	0
Kapusta hlávková (3.krajiny)	2	0	0	0
Kapusta hlávková (EÚ)	3	0	0	0
Kapusta hlávková (SK)	3	0	0	0
Karfiol (EÚ)	3	1	0	0
Karfiol (SK)	2	0	0	0
Melón (3.krajiny)	3	1	0	0
Mrkva (EÚ)	3	2	0	1
Mrkva (SK)	1	1	0	1
Paprika (3.krajiny)	7	3	0	2
Paprika (EÚ)	13	8	0	4

Paprika (SK)	2	0	0	0
Paradajky (3.krajiny)	7	7	0	7
Paradajky (EÚ)	2	1	0	1
Paradajky (SK)	8	6	0	2
Petržlen (EÚ)	5	1	0	0
Petržlen (SK)	1	1	0	1
Red'kovka (EÚ)	4	1	0	0
Red'kovka (SK)	1	0	0	0
Šalát (EÚ)	6	2	1	3
Šalát (SK)	3	2	0	2
Špenát (EÚ)	1	0	0	0
Špenát (SK)	3	0	0	0
Uhorky (EÚ)	3	2	0	1
Uhorky (SK)	7	2	0	0
Zeler (EÚ)	5	5	0	3
Zeler (SK)	1	1	0	0
Zemiaky (SK)	6	2	0	0

LOQ* - limit kvantifikácie použitej analytickej metódy

Obilie, výrobky z obilia, strukoviny, olejniny a ostatné spracované potraviny

V roku 2015 bolo odobratých a analyzovaných 54 vzoriek obilia, strukovín, olejnin, čajov, korenín a spracovaných potravín. Prekročenie MRL bolo zistené u dvoch vzoriek čajov a jednej vzorky sušenej goji (kustovnice čínskej).

Potraviny živočíšneho pôvodu

V súlade s požiadavkami Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 400/2014/EÚ boli do programu kontroly rezíduí pesticídov v roku 2015 aj potraviny živočíšneho pôvodu. V rámci programu bolo odobratých a analyzovaných 30 vzoriek masla a slepačích vajec. V 12 vzorkách masla bola zistená prítomnosť rezíduí DDT, pričom žiadna vzorka neobsahovala koncentráciu DDT nad MRL.

Potraviny pre dojčatá a malé deti

V rezorte Ministerstva zdravotníctva SR bolo odobratých 40 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti, detskej výživy, následnej detskej výživy a potravín pre malé deti na báze obilia. Z uvedeného počtu 5 vzoriek pochádzalo zo Slovenska, 31 vzoriek zo štátov EÚ a 4 vzorky z tretích krajín. V ani jednej analyzovanej vzorke sa nezistilo prekročenie MRL. V 38 vzorkách sa nezistila prítomnosť žiadneho z rezíduí pesticídov (pod LOQ). V 2 vzorkách detskej výživy bola zistená prítomnosť rezíduí endosulfánu avšak v koncentrácii pod MRL, pričom jedna zo vzoriek, pôvodom z Nemecka, bola označená ako bio produkt, druhá vzorka s nálezom endosulfánu bola pôvodom z Holandska.

Produkty ekologickej poľnohospodárskej výroby, BIO potraviny

Na prítomnosť rezíduí pesticídov bolo priebehu roka 2015 odobratých a analyzovaných 18 vzoriek potravín organického poľnohospodárstva a ekologickej výroby. U jednej bio vzorke detskej výživy bola zistená prítomnosť rezíduí pesticídu endosulfánu.

5.2 Nevyhovujúce vzorky za rok 2015

V roku 2015 bolo po započítaní legislatívou predpísanej 50%-nej neistoty merania 7 vzoriek vyhodnotených ako „nevyhovujúcich“, tab. 4. (Pozn. Skutočný počet vzoriek s prekročením MRL bez korekcie na predpísanú neistotu merania je podstatne vyšší, až 17 vzoriek.)

Tab. 4 Vzorky s nálezmi nad MRL, ktoré boli vyhodnotené ako nevyhovujúce vzorky

Potravina	Krajina pôvodu	Nevyhovujúce vzorky - rezíduá pesticídov nad MRL (názov/zistené množstvo (mg/kg))
Hlávkový šalát	Poľsko	Chlorpyrifos/0,199
Broskyne	Slovensko	Dimethoate/0,058
Broskyne	Slovensko	Folpet/0,138
Hrášok	Slovensko	Propamocarb/0,025
Čaj	India	Imidacloprid/0,130
Čaj	Čaj ako surovina dodaná z Nemecka	Acetamiprid/0,150 Imidacloprid/0,160
Goji, kustovnica čínska sušená	Čína	Carbofuran/0,097

Pre nadlimitné vzorky, na základe požiadavky zo ŠVPS SR, vykonalo Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav potravinársky (NPPC-VÚP) hodnotenie rizika pre spotrebiteľa. Na základe výpočtov podielov predpokladaného krátkodobého príjmu PSTI (Predicted Short Term Intake) na akútnej referenčnej dávke ARfD (Acute reference dose) a/alebo akceptovateľnej dennej dávke ADI (Acceptable Daily Intake) nebolo zistené riziko u dospelých a ani u detí u žiadnej z nevyhovujúcich vzoriek.